

2021

Tongait KakKasuangita
SilakKijâpvinga

Torngat Mountains
National Park of Canada

Asiangutitausok Aulatsigiamut Pannaigutik

© Atanik kiggatulluni Canadamiunik, tunijaumaju AngajukKânganut & AngajukKâllagimmut Parks Canada, 2021.

TONGAIT KAKKASUANGITA SILAKKIJAPVINGA – TORNGAT MOUNTAINS NATIONAL PARK OF CANADA MANAGEMENT PLAN, 2021.

Allakâsak:

PDF:

This publication is also available in English. Cette publication est aussi disponible en français.

Kaujimaugialik atuatsijunut

Inositsiaginitangit ammalu Kanuittailinitsangit niuggujuit, suliaKattingit amma ilonnatik Canadamiut pinnipaulutik ikKanattu maget. Parks Canada malittuk uKausinginnikamma sivulittiujuumit nunalinni inositsaigittotigasullugit amma siammaKunnagu kannimasiak uk aittunattuk COVID-19 pivitsaKattilugit Canadamiut ilisautiKagiamik Canadami iniKunattusiamik amma ilikKusitigut inogusiuusimajunik.

Parks Canada nalungituk tâna COVID-19 aittunattutalialuk atuillagigajanninganik Tongait KakKasuangita SilakKijapvinganik – Torngat Mountains National Park of Canada Management Plan. Parks Canada Kaujimatitsiniattuk nunaKakKâsimajunik ikajuttigeKataujunik, namminilinnik amma nunalijuunik sunanik attuilukagajattunik jâritigut atuliKititsinimmik pannaigutiujuumik.

Kaujigiallagumajut pillugu aulatsigiamut pannaigutik ubvalu pillugu
TONGAIT KAKKASUANGITA SILAKKIJAPVINGA – TORNGAT MOUNTAINS NATIONAL PARK:

Parks Canada
Torngat Mountains National Park
PO Box 471
Nain NL A0P 1L0

Fonnik: 1-888-922-1290, tuavittukut: 709-922-1294
Kagitaujakkut: pc.infopntorngats-torngatsnpinfo.pc@canada.ca
<https://www.pc.gc.ca/en/pn-np/nl/torngats>

Sivutlani takugatait
Kanganit suamit tallopianut: Pat Morrow, Pat Morrow, Julie Tompa/Parks Canada
Atân: Pat Morrow

Ilimiutait

1.0 Pigiasiutik	1
2.0 Pimmagittonga Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga	1
3.0 Pannaigutitsait	3
4.0 Pinggutitauninga kama Kataugiamut Pannaigutet	5
5.0 Takunnâguset	6
6.0 Pimmagittut Piusiugajattut	7
7.0 kamagijaugialet Nunait	10
8.0 killiliunnik	12
9.0 Naillititaumajut Pimmagittumik Avatet kamagijauninganik	15

Maps

Nunanguak 1: SilakKijâpvik	2
Nunanguak 2: Avittusimajuni AkKis imautitsait	4
Nunanguak 3: Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga killiliuttaumajut	14

1.0 Pigiasiutik

Parks Canada aulatsiKattajuk ilanganik piunippauKataujumik paigijautsiajunik inituKauKattasimajumik nunatsualimâmi. Agency katutjiKatiget suliaKajut paitsigiamikt amakkuninga nunaujunik aliagijauniattilugit ikajutsilutik mannaujuksivunitsamullu ilinganiatunik. Sivunit samut-ilingalluni, pimmagittumik kamannik ilonnainik silakKijapviujunik, nanituinnak imappimi piulimatsigasuanimik, taimangasuanit akKutiukattasimajunik inituKauKattasimajnullu kamagijaujunik Parks Canada-mut ikajullutillugu katutjiKatiget takunnausinginnik.

Canadami iligijaujuut taimangasuanit iniuKattasimajut sakKijânginnaniattut, ilingaKatigettilugit ommatet isumaillu pitsatunitsamik, tukisinitaugiamillu sakKijattunik Canadami.

Taijaujut *Canada National Parks Act* ammalu the *Parks Canada Agency Act* pikKujijut Parks Canada atuinnagutjigiamik aulatsigiamut pannaigutitsamik ilonnaini silakKijapviujuni. Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga – Torngat KakKasuangita *National Park of Canada Management Plan*, angitta usimaligutik Minsiteriujumut kamajumut Parks Canada ammalu katimavimottasuumalluni Canadaupkatimavitsuangani, nalunaitsujuk Parks Canada kamagiaKanningit Canadamiunik, nalunaitsujuk Kanuk silakKijapvimik kamagasuaniksakKititsiniammangat ikajutsilutik katutjiKatigennet tugagutinginnik.

Tâna silakKijâpvik aulatauniKajuk Inunnut Nunavimmit (Quebec) amma Inunginnut Nunatsiavut (Labrador) ilauKatausimajut atuinnaguttatullugu aulatsigiamut pannaigutet sivunitsami tungaviugajattutnalunaitsigiamikt taimangasuanit iniuKattasimannganik. Ikajutti get, namminiliujuit amma Canadamiungujut ilausimajut atuinnaguttatullugu aulatsigiamut pannaigutet. Pannaigutiujuk nalunalungituk kamagijaunitsanga aulatauningalu Tungait KakKasuangita SilakKijâpvinga – Tungait KakKasuangita SilakKijâpvinga takunnausitsaliujuk, piusiugialinnik amma tugâgutitsanik. Parks Canada KaujitsiKattaniattuk jâritigut sivuppiagutiujunik pannaigutet tugâtinginnik amma Kimmigu Kattalugit seait jâret Kângigaippata tapvainaunitsak pigiaKagutik.

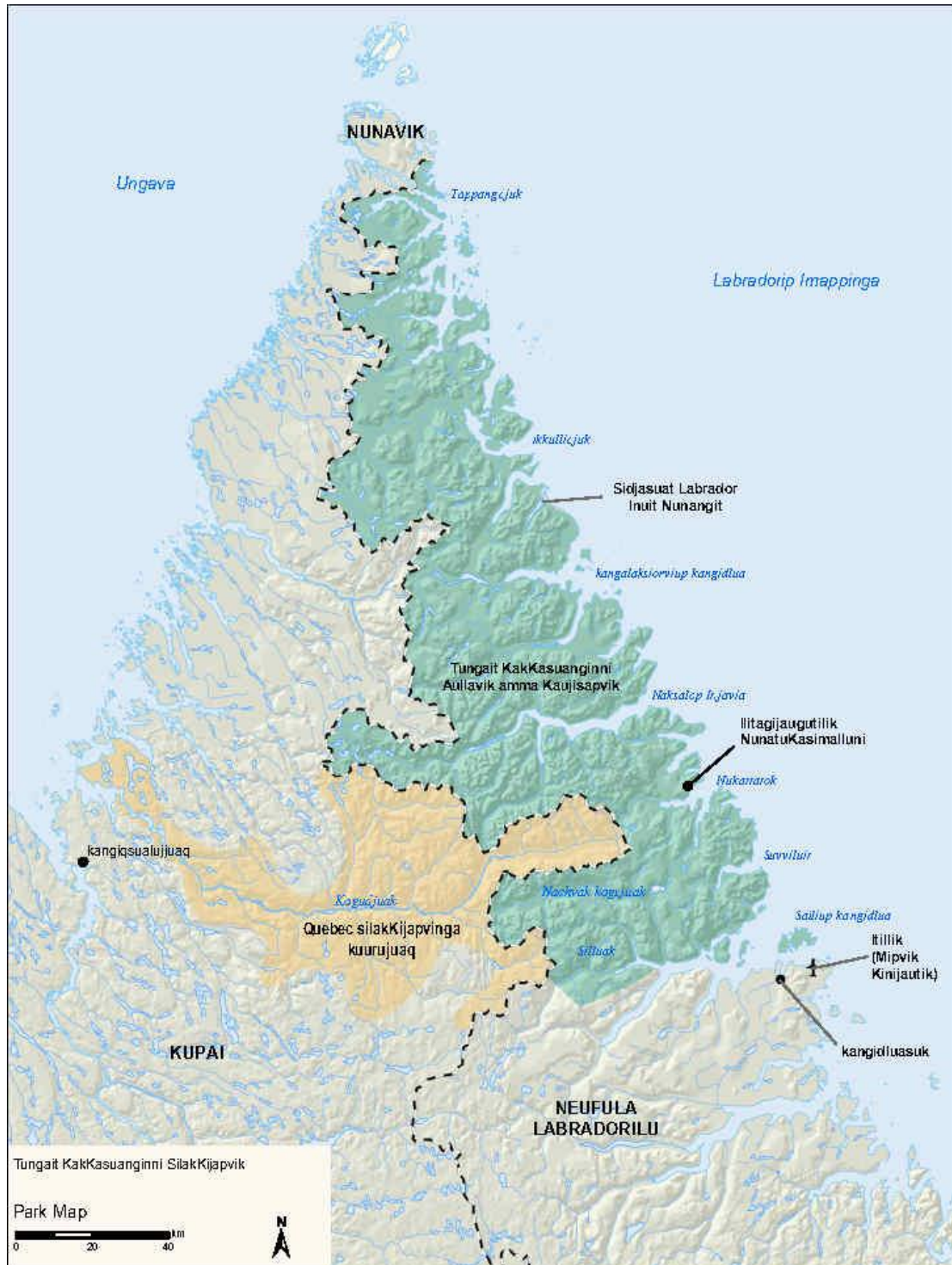
Tâna pannaigutik nâjisiutiulungituk. Parks Canada amma Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit ammainaniattut âkKisuttauningani pannaigutitsak, nalunaitsilutik sakKijânginnanianninganik amma tukiKatsialuni. Tainna pannaigutit tungaviuniattuk ialutitsinginnagasuamut amma, ajunnangippat, uKâlaKatauningit, kamagijaunitsangalu Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga – Tungait KakKasuangita SilakKijâpvinga jârigiallatâni Kaijuni.

2.0 Pimmagittoninga Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga

Tungait KakKasuangita SilakKijâpvinga (Nunanguak 1) sakKititausimajuk paitsigutitsautitsauluni ottugautitsamik Taggâni Labradorip KakKasuangita nunanginnik, ilangajuk 39-nanit nunalimâmi killigiudjamajut Parks Canada SilakKijâpviliginningita Pannaigutimnginni, aliagijaugajattuillugu sivunitsamiinogumâttunut. SilakKijâpvik sakKititumammijuk Inuit ilitatsimata paigijaugiaKanninganik Kangatsuatunnak, nunamik satusaisimannik angikatigegutullutik, tamanna ikKanattumagiuvuk nunatuKagisimallugu. Akunimit unikkausiulluni silakKijâpvik nalunaitsiavuk ikKananinganik sakKititsigiamik sulijugijautsiajumik ilauKatauningit Inuit adjigettumik kamaKataullutik, ilitagillugulu ilingallaginningit nunamut. Ullumi silakKijâpvik, najutta ulautsimalaungituk amma ilimagijauuni Inunnut, takunnausiulikKuk ikKananinganik pivitsaKatillugit Inuit paitsigiamik, aittotugillugit amma aviukKatautillugu ilikKusigijangit. Pimmagittumik nunauKattasimanninga amma ilikKusitigut ilageningit Inuit nunaujullu ominginngasuallugu tâna silakKijâpvijuk. Inuit takunnausiKammijut ikKananinganik ikajutsigiamikinogusiujunik amma kenaujaliutaugajanninganik, amma takugmallutik unutsivallingit Inuit ilingajut silakKijâpvimut amma taikaneKattalutik. Tungait KakKasuangita SilakKijâpvinga pivitsaKatitsujuk Inunnik, niuggujunik amma aulatsijinnik tukisinitaugiamut amma aviutitsialugu adjiungittuk Canada-mi. Labrador Inuit, Nunavik Inuit amma Parks Canada unikKausiKatsiaKattajut Tongait KakKasuangita SilakKijâpvinganik Inugijanginnilu nunatsuamiunut.

Tongait Kak Kasuangita Silak Kijapvinga, angini Kalluni 9,700 km², paitsini Kajuk amma takutitsiluni Ukiuttatumi upattaulautsimangitumik amma takuminatsiajumik nu naup ilutsinganik Inunnut ilik Kusitigut sungiusimatsiajanganik. Torngat Kak Kasuangit put tunippau Kataujut, angnipau Kataullutilu North America-mi amma ini Kunnanipau Kataulluni sadjugiangujumi. Kangidluuat Kak Kasualet put tuni Kajunik 900 met resilinga Katigejut Labradorimi Imatsuanganut. Kak Kasuat natsau Katilet simmisuanik, siagunitatsuanik

Nunanguak 1: Silak Kijapvik

Simmiusimajunik. Kogalait natsâni KakKasuangujunni aimangasuanit akKutiukattasimajut akungani ullumiullittut Labrador ammalu Quebec atuttaunginnatut Inunnut.

Silagijanga silakKijâpviup nillasuinnaatuk amma najuttitaulluni puttunimmutm takinimmut, amma atammiluni Labradorip Iamnganut. SilakKijâpviktagganejuk napattuit. Pigugunnatut ikittogaluattilugit Inuit ilatsajangillu Kaujimajut atuKattalutillu nunamiutanik amma pigugunnatunik natsaujuni unuttuvatsuani jârīgiallatani.

SilakKijâpviujukinigijaujuk adjigengitunut omajunut. Ilautitsujuk ikittogaluunik Tongait KakKasuangita tuttuKutinginnik, amma ilanginnik George River TuttuKutingunnik, siagulauttuk, ununnipausimajut nunatsualimâmi. Nanuit tamânegalatsainattut, ammalu adjungittut nunamiutait-atlait sakKijâmmijut. Amaguit KaKuttâsuillu tapvanemmijut. Unuttuit tingmiat auttutalet silakKijapvimi sadjugiangani nuttaviujuk Ukiuttatumi tingmianut. Inuit tukisimajut aulaninginnik nottaninginnilu omajuit Tungait KakKasuangita SilakKijâpvingani, amma omajunnianginnalutik iKalunnialutillu iluani silakKijapviup jârī nâllugu.

SilakKijâpvikinigijaujuk tallimanut ilimanatumejunut omajunut. Malitut “pimmagittumik ilimanattumejut isumâlutaullutik; Barrow’s Goldeneye (kitimmiut ununingit), kotsiutet (kitimmiut ununingit) siutikittu it unnuasiutet, Nanuit amma kanajunniutet *tundrius*. Kanajunniutet imappimiutait *anatum* ilimanattumejut. Asingit omajuit ilimanattumejut sakKigajammijut iluani silakKijâpviup.

3.0 Pannaigutitsait

Tongait KakKasuangita SilakKijâpvinga pinggutitau majuk paitsiutigiangit taimangasuanit piviannatut amma pivitsaKatillugit Inuit amma ilonnatik Canadamiut ilingattugianganit Taggâni Labrador KakKasuanginnut – Inuit nunatuKangit. Torngat KakKasuangita SilakKijâpvinga Sanipvataumajuk angitsimatillugit Labradorimi Inuit iluagut *Labrador Inuit Nunamik Satusianikkut AngiKatigegutinganut* amma pinggutit ausimalluni silakKijâpvisaulluni angitsimatillugit Nunavimmiut Inuit iluaguttauk *Nunavik Inuit Nunamik Satusaisimannimut AngiKatigegutinganut*.

SilakKijâpvik pigiasujuk Salliup kangidluani siKingani, ilautillugu ilonnatik Kikittait amma pulaviusot, taggaunippânganut Labrador; amma prâvinsiup killiliupvinginnut Quebec-imi tagganut, pukkinitsanut iamanginnut Labradorip Imanagat kitânut. Sittungaujâk, 9 kilometres nunak iluani Labradorip sadjugiangani, Inunnut Namminigijaujut Nunait amma iluanegatik silakKijapvimit. KakKasuat killiliupvingani Quebec puttunippaujut Canadami kitâni taijaujjut KakKasuangummijut Rockies (Nunanguak 2).

Najuttaukatts-asimanningit inunnut tausintigiallani jârini takutsaujut iluani silakKijapviup. Ullumi Inuit atuinnaatut tamatsuminga omajutsiuvigigiangit iKalunniavigigiangit, inggavigillugillu jarik nallugu. Najuttaulautsimagani, Inuit nunatuKagivauk. Inuit uKausigisonga “Alianattuk”, tukilik nunatsiak najugianga”.

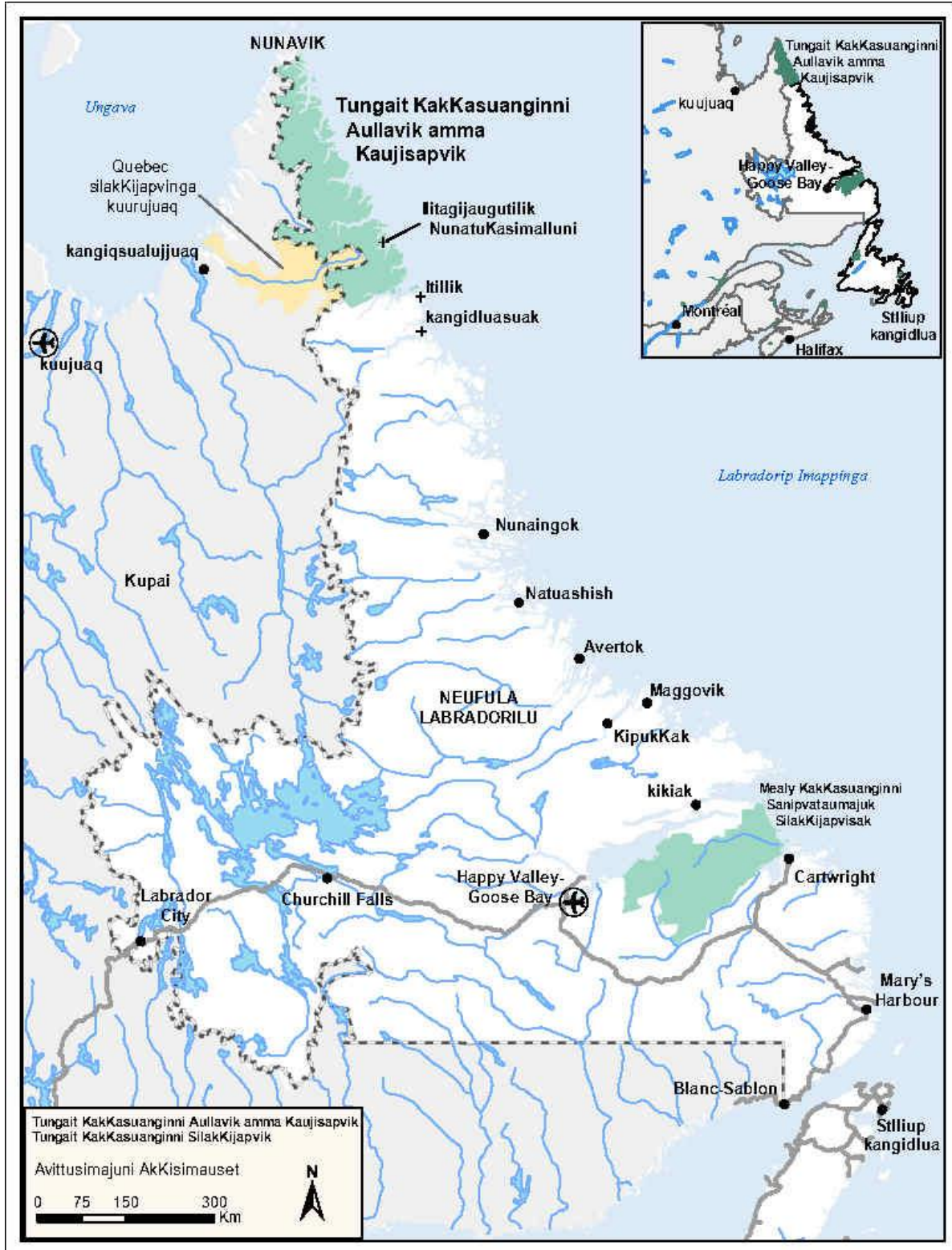
Sivullet Senait Jâret

Parks Canada nunameKataulauttuk Inunnut Nunavummit amma Nunatsiavummit amma Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut tukisinitsaugasugiamut nunamik, omajunginnik, inogusiusimajunik, ilikKusinnik amma Inuit ilinganninginnut nunamut, Tamanna pivitsaKatitsilauttuk tusâgiamik unikkausinginnik amma, ilauKatautsiatillugit Inuit, katitsulugit unikkauset ilisimausellu niuggujunut silakKijâvimut.

Parks Canada suliaKattingit senani jârini suliaKaKatsimajut Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut killigiudjigiamik unikkausiugajattunik niuggujunut amma kamallutik pivitsanginnik Inuit – inutuKannut amma inosuttunut – silakKijâpvimegiamik pitsatunittalugit ilingannet nunamut amma ilagennivut songitigiallagasuallugu.

Tamanna aulatsigiam ut pannaigutik nalunaitsiajuk ilisima usiujunik sivullini senani jârini silakKijapvik kamagjauningani amma songutigiallugit ilagen net anna sakKititsigiamik Tungavitsanik AngiKatigegutinnik.

Nunanguak 2: Avittusimajuni AkKisimautitsait

Sivulliluattut AllaKutet

Ilagiallugu Parks Canada maligaliangit amma maligatsait, kamagijauninga aulaauningalu Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga sivullitaujut Nunavik Inuit SilakKijapvet Sukkutaugajappata amma Ikajotiugunnagajattut AngiKatigegutet (Nunavik Inuit PIBA) akungagut Parks Canada amma Makivik kuaparesangata (kiggatullutik Inunnik Nunavik, Québec), amma Labrador Inuit SilakKijapvinga Sukkutaugajappata amma Ikajotiugajattut AngiKatigegutinga (Labrador Inuit PIBA) akngagut Parks Canada ammalu Labrador Inuit katutjiKatigenninga (ullumiulittuk Nunatsiavut kavamanga). Tukisima Katigennikut AngiKatigegutik SilakKijapviKagiamut Sanipvataumajumik Canadami ammalu National Park of Canada Tongait KakKasuanginni akungani kavamangata Canada amma kavamangata Newfoundland amma Labrador sakKititsijut piusigialinnik tunija uninginnik nunait pravinismit federallimut kamagijaungálilluni. Tanna angikKatigegutik, ilauttilugik maggok nunamik satusisimannimut angikKatigegutek amma maggok PIBAs isumagijaujok “Tungaviugunnatunut AngiKatigegutek”.

Tungaviugunnatunik AngiKatigegutek nalunangitumik tilisiutiKajok sivuliutiugajattunilu ilonnainut pingasunut Parks Canada’s pigialinginnik ilauttilugu Kanuk kamagiamik silakKijapvimik. Tungaviugunnatunik AngiKatigegutek angilititsivuk kamagiamik Inuit pivitsagigialinginnik federallilo amma prvinisimi titiliuttaumajunik, pingasolingajut kavamaiyt amma maggok Inuktitut allausiujok. AkKigiatsigasuanik angikKatigegutinnik kajusigialet uKála Katautillugit Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit, tamakku piusiujuitsait angikKatigegutet sulijugijautsianiattillugit amma akKisuigutaugunnalutik sivullipautitaugialinnik kamagiamut silakKijapvimik.

Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit

Tungait KakKasuangita SilakKijapvinga ikajuttigennikut kamagijaujok tamaiginnut Labrador Inuit amma Nunavik Inuit. Tugagutiujuk Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut uKaudjigiagiamik Federalliup Ministeringannik kamajumut Parks Canada Agency pidjutlinnik silakKijapvimik kamagiamik. Ilagiallugu piusigialinginnit Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnik uKaudjigiagunnalutik ukuninga Torngat Wildlife and Plant Co-Management Board, the Torngat Joint Fisheries Board, the Makivik kuaparesanganik amam Nunatsiavut kavamanganik asinginnilu katutjiKatigennik ilingajunik silakKijapvimut pigiaKagutik, UKaudjigiallutik Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit kiggatungitut Parks Canada. Pidjutigiluattangit Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengita uKagunnatut pidjutlinnik Kaujisattaugialinnik, niuggujuut atugunnatannik silakKijapvimi, pejattauningit ujugait sananguataugajattut, asiangupata silakKijapvimi killiliuttaumajut, kenaujatigut pivalliaugajattut amma aulatsigiamut pannaigutet. Ilingajut pidjuta ujut Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengita uKausigigajatangit Federalliup Ministeringannut kamajumut Parks Canada Agency takujausok allasimajumi 4.5 iluani PIBAs.

Ikajuttiget

Tungaviugunnatunik AngiKatigegutet killigiudjijut ikajuttigengijunik Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga – Makivik kuaparesnga, Nunatsiavut kavamanga ammalu kavamanga Newfoundland amma Labrador. Parks Canada ilingKatigenninga pingasojunut pimmagittuk pinggutitsigimaik tungavitsanik sivullitigiangilinginnilu Parks Canada amma Inuit.

Tamakkua ikajuttiget takunnâsongugiamik (malillugu Tungaviugunnatunik AngiKatigegutet) ilau Kattalutillu Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengita katimanninginnut.

4.0 Pinggutitauninga kamaKataugiamut Pannaigutet

Asiangutitausok kamagunnagiamut Tongait KakKasuangita SilakKijapvingani sakKititaumajuk uKála Katautsiatullugit Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit takunnautillutik AullasimaviuKattajumi amma unuttuitullutikfo nnikut katimallutik. NunaKakKasimajuit amma nunalet katimakataunngit iniKaKattalauttut Kangiqsualujjaq, Quebec amma Nain, Labrador uKalautiKagiamut panaigutillutik sivullititaugialinnik silakKijapvimi.

SilakKijapviup Kagitaujanga ilumiutalik Kaujittitsiutinik pillugit kamagiamut pannaigutinnik Kimmigutaugunnatunik ilonnaigut piusiujukkut. Ikajuttigetm, namminilet amma nunaliujuit Kaujittitaulauttut pannaigutiugumajunik allasimatillugit amma pivitsaKattilugut Kimmigugiamik

uKausiKagiamillu allataumajunik silakKijapvimi takunnagusinnik, pidjutaujunik amma pivitsaujunik atagut senani jarini pannaigutiujunut. UKauset ikajuttiget katimanningunni amma namminilinni Kimmigutauluttut amma ilijaullutikasiangutitautsomut pannaigutimmut tunijuamallutik, amma ilijuamallutik, Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut aullasimaviuKattajumi.

5.0 Takunnâguset

Takunnaguset pimmagitujuk kamagiamut pannaigutimi, tungagutiugajatumik sivunitsami kamausiugajattunik silakKijapvimi. Tamanna takunnagusik nalunaitsiavuk Kanuilingausinganik Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga amma adjiliugajalluni silakKijapvimik 15-nani jarini Kajju I Kanuilingajammangata, initsaugajattumik Canadamiunut niugugajangitunut. Malittut takunnauset akKisuttaumajut Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut amam Kanuttogutinguinik tusugjanganilu Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut, Inuit Ikajuttiget ammalu Parks Canada.

Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga ujasatjovuk, kangidluKutulluni, puutojuut KakKangit – nunak omajuKatsiatuk – takuminattut nunaupilutsingit ikKanammagittut Inunmut. Innganik nunagani Inuit, kinatuinnak naigunnaKuk mamaluKutinnik, tauttuKatigengitunik, itsasuannitattalet unikkausellu siagunitait amma ippiniallaginnik KakKasuat omanninginnik, Atsanet Kaummajut unnuakut Kilammik. Tamanna Inuit nunanga taijausok “Alianattuk” – najugatsasiak.

Inuit atugiallavut iniKallutillu taimangasuani nunatuKammik Kaujimalauttaminik sugusiunimmini. Tamakkaa ikKaumaset ilingannelu Kimatauvut inosuttunut nunalini amma aviukKataullutik Canadamiumut, Tamanna sulijullagiwuk Kanuilingasuinga avatiujop.

Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga kamagijajuk ikajuttigetsianikkut amma aulatsiKatigennikut Inuillu. Malittaugunnatuk ikajuttigetsanik aulatsinimmi pimmagittuk amma ilikKusitigut nunaujukkulu silakKijapvik aigijauninga, SuliaKaKataunnik Inunmut, Canadamiut aliagijanga, takugiullugu tukisillugu ilaliutinningit Inuit nunagijanginnut. Aulaninga amma piusiugumajut sakKititauninganut Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga sulijugijajuk amma ulusiuigutaulluni.

IppiniagutiKatsianik pingusijumik amma nunaliujunni nammsititsivuk niuggusimajunik silakKijapvimi nigikataullutikpijautainnasimajummik -iKalummik kangidlumi kaivalla taumajummut aputittalinnut KakKasuanut biloinnigiallatani jarini pigisattauninga nunatsuak, tusallutik Inuktitut uKausituKammik Inuit InutuKait unikkalutik inogusiusimajunik nunami. NunaKakKasimajunut ilijajuk Canadami taggamiunut, inuit adjigengitunik ilikKusilet a isimajut Torngait KakKasuanginnut ilisagiamik silakKijapvimik Inuit ijingitigut.

Songujut ilagennet ikajuttigellu namminilellu pivitsaKatitsivut niugusimajunik Canadamiullu ilingaKatigegiamik silakKijapvimut. Tmatsumona ilagennikut silakKijapviup tunijanginnut kenaujaliugutaugunnatunut amma Kanuittailinitsanganut nunajuk. Canadamiut, pisimajy Kaningitumit Montreal amma Vancouver, takuvut amma nakusutiKallutik takuminnaninganik Kanuingininganilu Inuit nunagijanga ilugijammunit, suliaKapvimit amma ilinniavinnit.

Inuit ammaivut nunagijammunik Canadamiunut, amma katingaKataullutik Parks Canada amma Inuit ikajuttiget tikitsivut kinanakkunik silakKijapvimut Canadamiunullu. .

6.0 Pimmagittut Piusiugajattut

Tajutsausiajuk yapvani silakKijapvimi ilingaKatigetsianingit Parks Canada Inunnik ikajuttigennik - Nunatsiavut kavamanga, Makivik ku aparesanga amma Ikajuttigennikut A ulatsijet AngajukKauKatigengit uvunga Tongait KakKasuangita SilakKijapvinganut. katingaKatigelluta sakKititsisimavugut takunnausimmiksilakKijapvimi sakKesiamjuk u KâlaKatigennimik pimmagittumik piusiugajattunik. Tamanna suliluattuk Tongait KakKasuangita AullasimavigiKattajangani amma KaujisapviuKattajumi ilonnainullu niuggujunut, inosuttunut amma Kaujisautiugunnatunut tugâtinnullu.

Pijagepvisait amma tugâgutitsait ilagani ajunnasongujut atausituinnaugatta piusiugumajunni, A siagut kisiani, pijagepvisait killligiudjaujut atâni pijagettaugumajut senani jârini Kajuni.

Takujaugumajut amma tugagutet tajaujut tapvani pannaigutimmi Parks Canada piusigigumasimanginnik iluagut SilakKijapvet Sukkuyaugajappata amma Ikajutiugajattut AngiKatigegutikkut Nunatsiavut kavamanga amma Makivik ku aparesanga amma sulijugitsialugit ilingaKatigetsianet senausimajuni jarini tugagutittini tapvani pannaigutimmi. Jâritigut Kaujittisitet atuinnauguttitaulattut Ikajuttigennikut A ulatsijet AngajukKauKatigenginnut, ikajuttigennut, namminilinnut amma nunaliujunnut sunait sivuppiagutausimammangata tusugijaujuit sakKittauppata.

Pimmagittut Piusiugajattut 1: Nutât katinganet -Imânit Kilangmut

Tâna piusiugajattuk Kimmigugjattuk nutâninik ilinganniugajattunik Tongait KakKasuangita SilakKijapvinganut angiligiallugit pivitsaujuit silakKijapvimi amma natsauninginni KakKanginilu, tusâgiamik unikkausunik pidjutilinnik Inuit nunatuKanganik, amma ikajulluni Inuit kenaujaliugutilingunnik amma Inuit suliaKanitsanginnik. Tikitsigiak unuluani niuggujunik Kaujisattinillu silakKijapvimut, AullâsimaviuKattajuk, kenaujaliuguti KaluagajakKuk. Tongat KakKasuangita Aullasimavinga amma KaujisapviuKattajukini Kajuk siKingani amma aulatalualluni Nunatsiavut Group of Companies ikajuttigillu. AullasimaviuKattajuk akKutitsaulittuk silakKijapvimut, ottugausiulluni 10 jariulauttuni Inunnut-namminigijaulluni amma kamagijaulluni. Tamanna piusiujuk tuganniKajuk Kanuk Parks Canada ikajutsigajammangat ikajuttiminik tainna aullasimaviuKattajuk kenaujatigut sivuppiagajattuk, ilikKusitigut, amma avatiujuk kamagijauntsialuni ikajutsenanginniammat niugusimajunik, Kaujisattinik, Iakjuttigennikut Auatsijet AngajukKauKatigenginnik, Inunnik inutuKaunitsanik amma inosuttunik ilingaKatigegiamut unamut amma unikkausiujunut silakKijapvimi amma akungamigut.

SakKititaugumajuk 1.1: Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga upattausainnaKuk tamanemiunut nunatsuamiunullu Kaujisattet Kaujisatsiagunnatillugit Inuit sivullipaukKujanginnut suliaKausiKallutik.

Tugagutik

- Kaujisannimut pivitsait unutsiumisimajut amma Kaujisannet angilitsijut AullaviuKattajumik ammaligaigami.

SakKititaugumajuk 1.2: Niuggusimajut pivitsaKatsiaKattajut nutâninik Kaujigiamik amma ilisatsiaKattalutik.

Tugagutik

- Unutsiuminningit niugguKattajut ilingallutik Kaujisapvimut amma Kaujisautiujunut.
- SilakKijapvik takutititsvuk unutsivallianinginnik kingulliagut kamajuKalippat SilakKijapvik Kanuilingausinganik.
- Niuggusimajuit Kaujisauntingit uKajut aliasutsiaKattanimminik niuggugiamik silakKijapvimut.

SakKititaugumajuk 1.3: Aullaiviusot niuggusimajunut amma sivuppiagutitsait sakKititaujut amma âkKisuttaulutik ikajuttigennut.

Tugagutet

- SilakKijapvimut niuggunet takutitsivut anginivallianinganik kingulliani SilakKijapvik Kanuilingalimmangât.
- Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga taggami ilisa utiugumallagikKuk amma piusitivallilugu tamani nunatsualimâmîlu amma tallimagiallani jârini pannaigutet angittautillugit.
- Niuggutitsijet ikajuttiget sollu Destination Labrador amma Tourism Newfoundland amma Labrador u KâlaKataullutik Parks Canada inggautiligijinnut amma kenaujaliugutaugajattunik piusiujutigut.

SakKititaugumajuk 1.4: UKâlaKatigennikut, Parks Canada, ikajuttiget amma namminilet sakKititsisimajut pannaigutitsamik kenaujaliugutaugajattunillu sakKijatigasuallugu AullasimaviuKattajuk.

Tugagutet

- SilakKijapvikniugguviuKattaninga takutsivuk angilivallianinganik kingulliagut UKausiujut SilakKijapvikkamagijauningani.
- Kaujisagamut pivitsait angiligiasimajut amma Kaujisattajut unutsisimallutik AullasimaviuKattajumi aujak tamat.
- Inosuttunut ilingaluattut tikititsijet Inunnik inosuttunik silakKijapvimut amma katingaKataullutik Inunnut inutuKaunitsanut, Kaujisattinut, amma ilikKusitigut pingguatinut tallimani jarini angiuatmajuni.
- The Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga angilititsijuk aliagjau ninganik AullasimaviuKattajuk piujolluni niuggutitsinimmut ammalu Kaujisapviugiamut sakKitillugu upattausiagajanninganik.

SakKititaugumajuk 1.5: Niuggutitsijet umiatsaut aulatsijigit tukisimajut amma malillutik Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga malugijaunniganik kiggatujannut amma niugguKattajunut silakKijapvimut.

Tugagutet

- Parks Canada, u KalaKataullutik Ika juttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut, pijageKattajut umiatsuat tikititsiKattajut maligialinginnik pijagellutik sivungani 2022.
- Parks Canada u KalaKataullutik umiatsunami aulatsijinnik atunniKatsiamangata umiatsualigijet maligialinginit tallimani jarini pannaigutet angittauKattilugit.

SakKititaugumajuk 1.6: Tingijonik atugunnannik kamagijaujuk aulataullunilu Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvingata suliaKattiginnut.

Tugagutet

- UKalaKataullutik Parks Canada malittaugialinnik kamajingitut, kamaKattajut tingijonik tikiagaKattajunik pigiaKagatikmaligialet maligatsanginnik Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvingani tallimani jarini angittauKallutik.
- Ikillitillugit ununningit maliKattangittut maligatsanik u Kausiusimajunik Parks Canada suliaKattiginnut naninganut 2031.

Pimmaget Piusiugialet 2: Sulijugitsialugit Suliagigialivut

Parks Canada suliaKa Katauniattuk Nunatsiavut kavamanganut, Makivik amma Ika juttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut piulimatsigiamik nunamiutanik amma ilikKusitigut tusugjaujunik silakKijapvimi, ilitagillugit sulijugillu Inuit Kaujimausingit ilinganinginnilu nunamut amma pivitsaKattillugit Inuit amma Inuit kenaujaliugutilet. Kamagasuannik silakKijapvimikpimmagijujuk pitsianitsanganut Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga. Tammana piusiuugumajuk tugagutilik takunnausiujunik Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga ikajuttigjavullu.

SakKititaugumajuk 2.1: SakKijatitsiginngiamik kamannimik pannaigutik paitsigiamik nunatuKaujunik amma piviannatugijanginnik ikajutsigiamut nunamiutait amma tusugjaujut taimangasuanit Kanuttogutigijait.

Tugagutet

- Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga ta nnaamiutanik kamagiamik angiligitsimajuk ilautitisluni tallimani malijaugialinnik ilonnaini Nunamiutanik amma Tagiungungitunik imanik piguviusonut piviannatunut.
- Nunamiutanik kamagiak kamagijau niattuktikillugu 2025 killigiudjigiamik tugagutet Kaujisattinut tukisimanitsangit asianguvallianingit silait amma silakKijapvimi pigugunnatut.
- IlikKisitigut kamagiak piusiu gunnatunik ilautitsujuk malittaugialinnik tallimani jarini pannaigutet angittaumajut.

SakKititaugumajuk 2.2: Parks Canada ikajuttut pikKujillutillu pigiasititaunitsangit ilonnagut kamanitsamik Tungait KakKasuangita Tuttuningita unninginnik sulijugillugit niKitsasiugutaugunna ningiat iluani Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga nunamuyt ilingajuit, Inunnut Nunatsiavummi amma Nunavik kamagitsialugit unningjjangit.

Tugagutet

- Unuttolingajut kamannik Tuttunik katimajet KaujisattisiKattajut kamallutillu Tungait KakKasuangita Tuttunginnik amma Kaujisattisillutik kamagiamik unninginnik Tuttuit Kangatuinnak kamagiamik Tuttuit unninginnik angiu aumallutik kamagijet katimajinginnut.
- Parks Canada ikajuKattajuk kamagiamik piusiu gialinnik Inunnut sivulittaulutik kamatitsigimaik Tungait KakKasuangita Tuttunginnik.

SakKititaugumajuk 2.3: UKalaKatigennikut, taimangasuanit tusugjaujut iluani Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga killigiudjaujut amma malittaugialet sakKititaulutik kamagijaugiangit ilikKusitigut piviannatuit Kanullu tamakkua nunait unikkausellu aviukKatauniammangata.

Tugagutet

- IlikKusitigut piviannatuit amma kamagijaugutitsait ilautitsijut maligatsanik kamagiamut pivalliaugutauniktallimani jarini angittaumajut.
- Sivullipautitaugialet nunait ilikKusitigut pivannatulet paigjiaugialet killigiudjausimajut Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut.

SakKititaugumajuk 2.4: Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga pitaKatitsijut kenaujaliugutausonik amma suliaKattisillutik Inunnik Inunnilu kenaujaliugutilinnik Labradorimi Quebec-imilu .

Tugagute

- Sivullipautitaugialet killigiudjaumajut Parks Canada 2019 kenaujaliugasuannimut katimatsuatuKaniammatt (ilautillugit ilonnatik ikajuttiget Kinijagiamik sivunitsami piusitsaugajattunik sivunisami ikajutigen niugajattut pivitsait) aulaniKalittut amma pijagejutsaulutik 2025.
- Piusiuju tsait tikiutigiamik tugagutinnut Québec-imi sakKititaujut amma atuliKijutsaulutik 2024.
- Killigiudjilutik niuggutitsinimmut ikajugajattunik Quebec-imi amma ewfoundland and Labrador .
- 70% Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga kantrakket gtunijau majut Nunavik/Nunatsiavut Inuit, ubvalu Nunavik/Nunatsiavut Inuit kenaujaliugutilinnut.

SakKititaugumajuk 2.5: Inuit ilauKataujut Kaujisanninut amma piusiusimajut aititauKattajut Inunnut asinginnulu.

Tugagutet

- Inuit ilaunningit Kaujisannimut kamagijau niattut amma KaujitiutiutiuKattalutik tallimait jaret Kangigaippata angiu tausimallutik nangingani pannaigutet.
- Kaujisatet KaujimatitsiKattajut napvasimajamminik Inunnut tukisinasiatillugit, tamaigitut Kallunatitut Inuttitullu uKausiKallutilu pijagepvisamminik.

Pimmagittumik Piusiujutsait 3: Aviutinnik Inuit Unikkausinginnik - Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga iluagut Inuit IlikKusitigut Takunnausingagut

AviukKainik Inuit unikkausinginnik pimmagittuk Inunnut, niuggusimajunnut amma Canadamiunut iluani Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga amma tukisijautsialutik ilikKuset amma taimangasuanit inogusiusimajut Inuit nunagijangani. Tamanna piusugumajuk allatitsiniakKuk unikkausinginnik InutuKait Kaujimajautsianiattilugit inosuttunut amma niuggusimajunnut, Sulijutsanik Inuit Kaujimausinginnik atuinaniakKuk silakKijapvimi. Angilitsinik Inuit unikkausinginnik niuggujunut Canadamiunullu tukisititsiniakKuk summat Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga pimmagittomangat.

SakKititaugumajuk 3.1: Unikkauset InutuKannit allatauKattajut atuttaulutilu unikkausiKagiamut pillugit Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga, Kaujimajautsianiattilugit inosuttunut niuggujunullu.

Tugagutet

- InogusiuKattasimajut ilautillugit InutuKait pingasuni jarini angittumajuk.
- Nunait taijauusingit katitsulugit amma pannaigutiKallutik aviukKagiangit Inunnut, niuggusimajunut amma Canadamiunut.
- PigiaKaguti, Kaujisalugit Inuit Kaujimausingit inogusiusimajunik, nunanik, amma pivianatugijanginnik.

SakKititaugumajuk 3.2: InutuKait amma inosuttuit katiutillutik piulimatsigiamik Inuit ilikKusinginnik SilakKijapvimi.

Tugagutet

- UnikkatuKalluni tugagutigillugit InutuKait amma inosuttuit nunaKatigeninginni silakKijapvimi pigiasittuluni Parks Canada ilangaulluni niuggujut ilisautitsanginnik amma takutsautignalugit Kagitaujagut amma tusagatsaliginnikut tallimauniattuni jarini pannaigutinni.

SakKititaugumajuk 3.3: Inuit ilinganningit amma illittigiallaningit nunamut angiligiasimajuk amma Inuit unikkausingit unutsiumisimajut.

Tugagutet

- Ununningit pivitsait Inunnut silakKijapvimegiamik angilitsimajut tallimani jarini angittumajut.
- Tusagatsaliutet sakKititaujaut amma atuliaKijutsaulutiksivungani 2031.

SakKititaugumajuk 3.4: Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvinga takutsautitajut tugagutigillugit illuvatsualet pikKujinninggut Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenginnut.

Tugagutet

- Ununningit Kaujisapviusot unutsisimajuut tallimani jarini pannaigutet angittauKattilugit.

7.0 kamagijaugialet Nunait

SilakKijapviligijet amma Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengit kiligiudjisimajut attanik kamagijaugialinnik nunanik iluani silakKijapviup pitaKammagittut pivianatunilikKanallutillugu Inuit unikkausingaingginnut niuggujunut Canadamiunullu. Tallimait nunait siKingani silakKijapviup ilinagjut niuggujunnut taimaimmat maligatsaKagialelet niuggujunut. Pingasuit nunait ikKanattumaget niuggujunut upattaugiaKagatiktavatuak niuggujunut ilinnia gutaugajut sivunitsami.

Taalimait nunait siKingani silakKijapviup kamagijaugialet uKumaittogajattunik niuggujunut atuttaugunagajallutik, ilisautiullutik amma paigijaulutik pimmagittut amma pivianatugijangit. Aggigiak iluanettutujuk UpattaugiaKangituni Zone III, asingit sepagiallait iluani taijaujop Zone II.

A ulatsigiamut sakKititaugumajut amma tugagutet sakKititaumajut ilonainut attanut nunaujunut, ataneKkulugu.

Aggigiak (Saglek Bay), kangidluapik iluane Kikittasuap, Sallimi, atuttauKattasimajuk Inunnut ilatsajagisimajinunulu unuttugiallatai jarini. PitaKatsiajuk pivianatunilik autillugit illusuavinet, niKiKautivinet, omajunnaivivinet asigiallangillu ullumimottut, Aggigiak iluanettuk niuggusimajut aigunnatillugit silakKijapvimut, atullutik taijamik Parks Canada Satellite Camp. Iluaneligutik silakKijapviup, niuggusimajut tukisiumigajattut InogusiuKattasimajunik. SilakKijapvimeligutik, niuggusimajut atugunnatut puttjunik, amma ilisautiKallutik pimmagiuninginnik inogusiuKattasimajut tamani.

Sallikuluk (Rose Island) siagulaullutik, Inuit nunagisimajanga pinasupvigilluvu apvinikpujiniillu nillatattumi sikuttalimmilu Labradorip Imappianit. Kikittak takutsautisivuk Salliup KakKanginnik, inigijuallunilu unuttunut illuvinnut katitsu taumajunut illuvit taugiallasimajunutm amma maggok illusuattalivinek. Tulligetitalutik itsasuanitavinet jarikKutunitsait 5000 jarik inigijauismalluni amma tukisititsisigunnaluni Inogusiusimajunik Torngat KakKasuanginni. Sallikuluk sakKititsisijuk Inuit ilikKusivninginnik Salliup kangidluani. Parks Canada pigiasititsisimajuk tukisititsigiamik niuggujunik amma ilikKusiliginnimut paitsigutitsanik iluani Sallikuluit.

Ramah (Nulattatuk) pitaKatsiamijuksunanik pivianatunillu. Ilingatitsiluni Inunnik ullumi ilagisimajanginnut. Nunaujuk ilauttilugu kitjigattalik-Ramah Chert Quarries National Historic Site amma Ramak-mimiusiuniusimajut, killigjudjausimajuk Inunnut pimmagittoninganik paitsigutiugimaik pivianatunginnik aviukKataullunilu niuggusimajunut amm Kaujimajulluni ikanattoninganik Canadamiunut. Pimmagittut maligatsait ilingaluattut kitjigattalik-Ramah-mi Kitjigattalet amma Taimangasuani Nunausimalluni.

Silluak (North Arm) kamagijaugiaKammijuk upattaukatasongugami katingaviullunilu niuggusimajunut. Silluak (North Arm) atuttauKattasimajuk Inunnut ilagisimajnginnulu tausintigillatani jarini. PivianatuKatsiajuk ilautillugit iluviusimajutm illusuat, niKiKautivinet, Parks Canada pigiasititsisimajuk atugatsanik niuggujunut amma nalunaillutik pivianatunilik paitsigutitsaujunillu iluani Silluap. Tukisijaunisaugialik unikkausittait Silluami.

Pitukik (Napvatjuk) taimangsuani akKutiKattasimajuk Inunnut katiutillutik Nunavik (taggani Québec) amma Nunatsiavut (taggani Labrador) jarigiallatani – sivullimi pisunnikut ubvalu Kimtsikut amma mannaullutik, sikidookut. 2006-imi, Inuk sanajausimalauttiuk Ikajuttigennikut A ulatsijet AngajakKauKatigenginnut sulijugillugu akKutiusimajuuk amma Kanuk ikKanattigimangat ullumi, unuttut itsasuanittatalet napvataumajut ilisautiugunnalutillu ilagillugit Parks Canada suliaKattangit nalunnaigiamik akKutiusimajunik.

SakKititaugumajut Nunait kamagijaunitsanginnut SiKingani Tongait KakKasuangita SilakKijapvingani

- Niuggusimajut aliasuKattajut, napvagiamik, ilisautiKagiamik Inuit unikkausanginnik pillugit Aggigiak, Sallikuluk, Ramah, Silluak amma Pitukik w pivianatungit paigija utsiatillugit aliagijaujutsaulutik kinguvatsatinnut.
- IkKananningit Inuit unikkausingit paigijaugiangillu pivianatuit uKausiusimajut Inunnut tukisitiutikkut amma Kagitaujatigut.
- Canadamiut tukisijut naku tsalutillu pimmagiunginnik Inuit unikkausingit pillugit nunait Aggigiak, Sallikuluk, Ramah, Silluak, amma Pitukik.
- Atuttaugunnatut akKutet maligatsailu iluani kitjigattalik-Ramah Chert Quarries National Historic Site pigiasijausiamjut.

Tugagutet:

- Maligatsangit niuggujut pigiasijausimajut atuttaulutillu maggoni jarini angittauKallutik.
- Niuggujut Kanuittailinitsangit atuttauliaKijut ikajuttigennut tallimani jarini angittauKallutik.
- Niuggujut uKasimajut piutsanimmik niuggusimannimut.
- Niuggusimajut ilisimajut pilugit nunait pivianatungillu silakKijapvimi.

- Niuggusimajut uKasimajut ilisimajut katingaKatigennimik nunamut iluagut Inuit ilikKusingita piusingagut.

Pingasukamagijauullagiallet silakKijapvimi Upingivik, Kangelaksiorvik Lake, amma Nachvak Tasitsuanga

Upingivik taggasinnipaujuk iluani amam siagu apviniapviuKattasimalluni ullumilu atuttauluni omajutsiuvigigianga. kamagijaugialik mikijujuk u jagain nau luni, imammiu tanik pitaKatsialuni Parks Canada atugunnangittanginnik, Tamanna pivitsaKagajakKuk Nunavik amma Nunatsiavut Inuit uKalaKatigegiamik taimangasuanit omajunniviuKattasimajunik sollu Kilalugannik, Nunaujuk pitaKatsiatuk aupaluttanik u jagasutjunik. Inuit Kinijagumasimajuut pivitsaugajattunik tikititsigiamik kinakkunut Upingivimmut ilisautiu tsiagajammat.

Kangelaksiorvik Tasinga pitaKatsiajuk Kassigianik (harbour seals). Kanuttogutigiujaujuk Nunatsiavut kav amanganut amma Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenninut KaujisakKujigiamut puijet ununnginnik amma tagiungungitumellutik. Paigigiangit puijet iningillu pimmagiuttitaujuk kamagijaugianga amma pettausimalluni nunapviugiaKagani. Gaimaigaluattilugu, tingijot Kangaulippat tikititautot pimmagiujukannipat.

Nachvak Tasi Lunga tagganejuk Nachvak kangidluanit taimanganit nunauKattasimajuk Inuit iKalunniatilugit. IniuKattasimammujuk siagu silakKijalutik aullasaujajunnut taimimmat ikKanakKuk tanna tasiujuk paigijautsiagiaKanninganik taikkua niugguKattajut tukisiallutik aullasaujapviugiaKangutuk silakKijapvuk tapvanillu tasiujummi.

Sak Kititaugumajut kamagijaunitsanginnut Tagganejut Tongait Kak Kasuangita SilakKijapvingata

- Niuggujut pivitsalet ilisautiKagiamik ikKananinginnik Upingivik, amma Kangelaksiorvik tukisititautsiauKatillugu.
- Pivitsait niuggujunut atugiamik ikajuttigegiallet Ikajuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigengillu, Makivik amma Nunatsiavut kavamanga.
- Pimmagiuninga Nachvak tasinga niuggujunut Kaujimajaugialik amma isumatsasiugutiulluni

Tugagutet:

- Pigiasititsiluni tukisimajaugiallinik iluani Upingivik.
- Kaujisattaugiallet niuggujut Upingivik killigiudjaujut.
- Pigiasititsilutik nalauttikut Kaujisautiusionik iluani Kangelaksiorvik Lake mmagoni jarini angittauKallutik.
- Pannaigutiullutik paigijaunitsanganut fNachvak Lake sivungani 2030.
- Ikajutsilutik pikKujillutulu Kaujisattaugiangi ilikKusitigut amma pivianatugijangit Kangelaksiorvik Lake tallimanijarini angittauKallutik.

8.0 killiliunnik

Parks Canada killiliunningit nunasualimamiuvuk, nalunaitsiluni sunait pigalavpiumangata nallinginni nunajuni silakKijapvimi amma nunamiutait ilikKsuitigullu niuggujunut ilisautiugajammangata akunimut. Killiliuginnik aulatsiniuvuk atuttaulunillu ikajutsigiamik slakKijapvimi takunnausiuunik amma pitaKatitsilutik nunanguanik, nallitisiujunika aulatsigutaugajattunik killiliuttaumajuni.

Ikajuttigennikut Aulastijet AngajukKauKatigengit tungaviKajut kamagiamik ilisautiugajattunik ikajugunnatunuk niuggujunuk alisutiKagiamik, Kaujigiamik, ilisautiKagiamillu silakKijapvimi nalunaillutillu Inuit ilinganninginnik nunamut, SilakKijapvimi killiliuttaumajut akKutiugajattut tilisiutiullutillu Tungaviugunnatunut AngiKatigegutinnut kamagijaunningit niuggusimajut paigillugillu ilikKusitigut pivianatojut, ilikKusitigut tusugijait amma Inuit piusituKangit (e.g., katitsuinik, majunnianik etc.) iluani silakKijapviup. SilakKijapvimi killiliuginnik attuiniKangituk pivitsagigialingunnik tusugijanginnu Labrador Inuit amma Nunavik Inuit tajajujut nunamik sat usasisimannimut angikKatigegutinginni ammalu/ubvalu PIBAs.

killiliiupvik II – Omajuttalet nalunaittausimajut pimmagiuninganik silakKijapvimi. Killiliuttaumajut agilaummijuk silakKijapvimi amma pivitsangit niuggusimajuit ilisagiamik nunami utanilikKusititigullu ilutsinginnik Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga ikittunik, ikajotiugajattunik amma atutt ausonik. Mikijummagik killiliutaumajuk iluani killiliuttaumajop III – Taimanganit Avatiujuk killigiudjaumajuk Aggigiak, upattaugunagajalluni niuggujunmut amma akunimut-pisugajapviugunagajalluni.

Ilivalliaju Katillugu silakKijapviup piviannatugijanginnik, nalunaitsiluattut killiliutaumajut isumagijaugajak Kut Iakjuttigennikut Aulatsijet AngajukKauKatigenninut. Kamagijaugialet nunait killigiudjaumajut atulia Kititsinimmi nalunaittautillugu killiliuttaumajut nunanguat.

SilakKijapvimik Atugunnalik

Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga Kaningitojuk silakKijapvik ajunnasokatugasuagianga. Atugunnatut aujami kisiani tingijotigut ubvalu motavakkut pijunik Goose Bay, Labrador ubvalu Kuujuaq, Nunavik. Inuit atunningit silakKijapvimik ukiumi sikidootigut. Parks Canada kamaKattajuk tigijonut miviugunnatunik silakKijapvimi paigigasuallugit niuggusimajuit amma paigillugit Kanuittailinitsangit niuggujuit paigillugillu nunamiutait amam ilikKusitigut piviannatut silakKijapviup iluani.

Map 3: Tongait KakKasuangita SilakKijapvinga killiliuttaumajut

9.0 Naillititaumajut Pimmagittumik Avatet kamagijauninganik

Ilonnatik silakKijapvet kamagijauningita pannaigutingit kamagijausot avatet kamagijau ninginni Kanugalak attuiniKagajattut. Tamanna tukisimausiksunanut kajusiutjau majunut ikajutsijuk nunamiutanikkamagijauntsiansanginnut ubvalu piggutitaugialalutik pannaiguiujummik. Pimmagittuk. Tamma tukisimannik sunatuinnanut --kajusiutjau majunut ikajutsijuk nunamiutanik piulimagiangit ubvalu pigutsataugiallallutik ingganinginni. Pimmagittumik avatinik kamagiamik Pannaigutikkut iluani Torngat Mountains National Park isumatsasiuguti Kala uttut attutaugajanningit adjigengitut nunamiutait, ilauttilugu Tungait KakKasuangita TuttuKutingit, nunamiutait (pigugunnatut amma sujuigunnatut), nunamiutait amma imammuitait omajuit (ilauttilugit namma singiutet amma inigijausot), ilikKusitigut piviannatut (itsasuanitaKautet, itsasuanitait, nunaup ilutsingit), tagiungungimuitait (IKaluit, kotsiutetm tasimiutait, amma inigijausot), Inuit nunami, amma avatimiutait ikKanattut niuggujunut ilisimajaugiangit.

Aulatsigiamut pannaiguytikunuttunik attuiniugajattunik ilumiutalik avatinik, piunitsamillu kamagiamik nunamiutanik amma ilikKusitigut piviannatunik iluagut piunitsamik tujisigiamik attuiniKasonik sunanik nunamiutaujunik amma tusugijaujunik ilikKusitigut m piunitsamik Kaujisagiamik amma kamanniujumik uKala Kataullutik Inuit nunagijaginnut amma ilijautsialutik Inuit Kaujimausingit; amma ikajotiugajattut Inunnik ilingajunik nunamut silakKijapvimullu, amma ilauttilugit kamannet amma nunaujunik.

Unutsivallianingit niuggujut/Kaujisattet Nunami killigiudjaujut kamanniugajattumi sunanik sukkuigutiugajattunik sakKegajattut avatiujumik. Taimaigaluaattilugu tamakkua atuininiKasot piungitogajattunik avatiujumik, iaulluni piusiu gajattut kamagiamik inunnik/omajunnik aadjutigajattunik, tamakkua mikiligiattaugajattut piusiu gajattukut iluanottaumajut kamagiamik pannaigutinnut amma malittaaugialinnut iluani avatiujumik kamagiamik kamanniujumi; suliaKaKatigenik umiatsuatuligijellu amma kamgillugit umiatsautuligijet maligatsangit Kimmigutaullutik; amma piusitsaugajattut avatet kamagijauninginni, ilauttilugit omajuit inuit adjjunningit; isumagijaullutik avatinik attuilukagajattut pimmagittunik piviannatunik silak asianguvallianingani. SuliaKausiujuni attuiniKasot kamagijaulattut amma ilisijuKajutsauluni pikKujiusinnik avatet kamagijautsiansanginnut, piluattumik sunanut attuilukagajattunut.

NunaKakKasimajut ikajuttiget, namminilet, amma nunaliujuit uKalaKataulattut asiangutitauseonik pannaigutinnik amma nallititaumajunik asiangusonik avatet kamagijauninginni, UKausiugumajut nigiu nagajattut amma ilisinnik pimmagittumik avatet kamagijaunitsanginnut amma kamagiamut pannaigutiugajattut.

Pimmagittumk avatinik kamagiamik piusiusimalauttut malillugu The Cabinet Directive on the Environmental Assessment of Policy, Plan and Program Proposals (2010) amma kamagijaulluni Kanuk kamagumannik pannaigutik kamagijauniammangat attuiluka Kagajappat atagut Federal SakKijanginnatunik Pivallianikkut Piusiu gajattunik katiutigiangit Canadamiut Nunaujullu.

AtuliaKittitaininga kamagiamik pannaigutik nigijugijaujuk piujumik kamagiamik avatiujumik. Sunalukait attuilukagajattut avatiujummik nigiuangitut attutauliKinningagut Torngait KakKasuangita SilakKijapvingani kamagiamik Pannaigutimmik.